

Lex Lemmens, emeritushoogleraar en dienstweigeraar

Lex is in september 2020 met pensioen gegaan na een lange carrière op de TU Eindhoven. laatstelijk als dean van het Bachelors College.

Als student was hij al betrokken bij de Eindhovense Studentenkerk (nu: De Kapel). Hij was daar vooral geïnteresseerd in de maatschappelijke activiteiten die zich voornamelijk afspeelden in de “Bunker”.

Van jongs af aan sprak het vraagstuk van Oorlog en Vrede hem aan. Logisch dus dat hij ook meeliep in de betogingen tegen de kruisraketten: ‘Nee, geen lang haar, wel een baard!’

Die kruisraketten zijn goddank nooit gelanceerd, maar Lex is wel van mening dat de dreiging van een kernoorlog nog steeds boven ons hoofd hangt.

Lex was ook dienstweigeraar; hij heeft vervangende dienstplicht vervuld door deel te nemen aan een onderzoek naar de historie van kleurstoffen.

Zijn studierichting was chemie. Hij specialiseerde zich in de kwantumchemie. Later werd hij aan de TU hoogleraar in ‘science and engineering education’.

Wat is vrede voor Lex?

‘Het is meer dan het ontbreken van strijd en oorlog. Vrede betekent ook een situatie waarin mensen zich kunnen ontplooiën. Duurzaamheid is onverbreekbaar verbonden met vrede.

Bedreigingen zijn er vele: wereldleiders kunnen fatale fouten maken, verder armoede en klimaatverandering. Het is natuurlijk ongehoord dat de 26 rijksten in de wereld evenveel bezitten als de helft van de armen in de onderontwikkelde wereldbevolking.

Ook belangrijk is dat de geboortecijfers met name in de onderontwikkelde landen gaan dalen. Het is statistisch bewezen dat als de welvaart in die landen stijgt, mensen – vaak te beginnen in de landbouw- een inkomen gaan genereren en het onderwijs op een hoger niveau komt te liggen. Ook de geboortecijfers zullen dan dalen.

We zullen moeten ook gaan werken aan een betere verdeling van water op de wereld. Gebrek aan water heeft al tot stevige conflicten geleid. Bij dit alles is de verwerving van kennis van groot belang.’

Aangepaste technologie

In eerste instantie is Lex gescout door Shell, maar al snel werd duidelijk dat daar zijn carrière niet lag. Vervolgens verbond hij zich aan de Technische Universiteit Eindhoven, waar hij na een aantal jaren kwantumchemie, docent technology assessment werd. Dit vak behelsde de beoordeling van technologieën met name in onderontwikkelde landen. En zo bezocht hij landen zoals Kenia, Tanzania en Zambia. Vele environmental rapportages verschenen van zijn hand met name op het gebied van de suikerindustrie.

Motivatie jongeren

De laatste tien jaar was hij de dean van het bachelorcollege. Aan hem de

taak om in de tijd dat er nogal wat studenten afvielen te bewerkstelligen dat de interesse in de ingenieursopleiding zou gaan terugkeren. Daarbij hoorde natuurlijk ook onderzoek naar de motivatie onder de jongeren en zo viel hem op dat deze motivatie drieërlei was:

1. Werkelijke interesse in het gekozen vak.
2. Wat kan ik met mijn vak doen om een steentje bij te dragen aan een betere wereld en
3. Welke carrièremogelijkheden zijn er met dit vak.

Het viel Lex op dat bij heel veel studenten juist het tweede motief de belangrijkste rol speelde: 'Wat kan ik met mijn studie doen voor een betere wereld?' Speciale belangstelling onder de studenten daarbij was er voor de milieu-aspecten.

Voorzitter

Tja en wat ga je dan doen na je pensionering. Nou, in ieder geval niet stilzitten, nadat hij in zijn vrije tijd voorzitter was van de Eindhovense Studentenkerk, van Stichting FACT, die boeren in ontwikkelingslanden helpt en van Stichting Huiskamer van Vluchtelingen, is hij nu voorzitter van een stichting die probeert ongedocumenteerden verder te helpen door hen te oriënteren op de Nederlandse samenleving. Verder is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van het Stedelijk College in Eindhoven in Nederland.

Brede visie

Persoonlijk heeft Lex veel gehad aan zijn bezoeken aan Taizé om daar te mediteren over zijn bijdrage aan een betere wereld. Daar werd hij ook enthousiast over het werken aan vrede en wel door vanuit een brede visie te kijken naar wat je eigen bijdrage kan zijn.

Al met al is hij optimistisch.

Hij geeft een voorbeeld: een aantal jaren geleden sprak iedereen over de gevolgen van de aanwezigheid van cadmium in met name de Brabantse bodem.

Met vereende krachten is dat milieuprobleem de wereld uit geholpen. Het kan dus wel.

Lex heeft vaak meegelopen in de jaarlijkse Eindhovense fakkeltocht op Kerstavond. Hij blijft geloven in het goede nieuws: er is een plaats van vrede voor arm en rijk in deze wereld.